

Maslarova proti Bulharsku, rozsudek ze dne 30. 4. 2019 - K porušení zásady presumpce nevinny při výrocih tiskového mluvčího státního zastupitelství, kterými přesáhl rámecek pouhého sdělení informace

Stěžovatel: Maslarova

Žalovaný stát: Bulharsko

Číslo stížnosti: 26966/10

Datum: 30.04.2019

Článek Úmluvy: čl. 13

čl. 41

čl. 6 odst. 2

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: nemajetková újma, presumpce nevinny, účinný právní prostředek nápravy, urážlivé a hanlivé výroky

Český právní řád: čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod

§ 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem

Významnost: 3

K porušení zásady presumpce nevinny při výrocih tiskového mluvčího státního zastupitelství, kterými přesáhl rámecek pouhého sdělení informace

Autorský komentář:

Předkládané rozhodnutí je jistě zajímavé z hlediska respektování zásady presumpce nevinny, která je základním právem zaručeným jak Listinou základních práv a svobod (čl. 40 odst. 3), tak i čl. 6 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ukazuje, že tato zásada zavazuje nejen trestní soudy rozhodující o vině či nevině osoby, ale také všechny ostatní orgány státní moci.

Z prezentovaného rozhodnutí vyplývá povinnost státu a jeho orgánů objektivně informovat o probíhajícím vyšetřování či trestním řízení, přičemž je třeba vyvarovat se takových výroků tiskových mluvčích či jiných osob pracujících na soudech či státních zastupitelstvích a výroků dalších orgánů veřejné moci, které by předjímaly vinu obviněného, který by měl být prezentován přesně podle procesního postavení, v jakém se v řízení nachází. Do doby, než je soudy pravomocně potvrzeno, že osoba spáchala trestný čin, musí výše uvedené subjekty osobu prezentovat jako podezřelého,

obviněného či obžalovaného, nikoli jako pachatele trestného činu.

Pokud jde o mediální prezentování sledované trestní kauzy, využívají novináři svoje právo a plní si svoji povinnost, když informují o otázkách veřejného zájmu. Tiskové konference a reportáže o vyšetřování či trestním řízení takovou povinnost realizují, přičemž do konfliktu se zmíněným právem se dostává právo obviněného na spravedlivý proces a presumpci nevinu. Z ústavněprávního hlediska je významné posouzení přiměřenosti vztahu mezi veřejným zájmem na stíhání a odsouzení pachatele trestného činu a základním právem obviněného, aby o jeho vině či nevině a trestu bylo rozhodnuto ve spravedlivém procesu vedeném nestrannými soudci při zachování presumpce nevinu.

Nejvyšší soud se podobné problematice věnoval v rozsudku ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 4280/2011, ve sporu žalobkyně proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti o náhradu nemajetkové újmy, která jí měla být způsobena v důsledku zahájení trestního stíhání proti její osobě pro spáchání trestného činu vraždy, kdy žalobkyně byla zproštěna obžaloby, nicméně během řízení měla proti ní být vedena mediální kampaň, kdy docházelo k masivnímu zásahu do jejích osobnostních práv.

Zde Nejvyšší soud uzavřel, že k tíži státu lze přičíst „mediální vyjadřování orgánů činných v trestním řízení, kteréžto způsobem umocňujícím újmu obviněného (obžalovaného) komentují jeho domnělou trestnou činnost (například rozsah či způsob provedení), či dokonce způsobem, který výslovně či nepřímo vede k porušení presumpce nevinu“. Není-li však takových vyjádření či postupů ze strany orgánů činných v trestním řízení, a medializace případu je tak prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení a obecných veřejných poměrů případu, nelze přičítat státu k tíži, že princip presumpce nevinu byl narušen sdělovacími prostředky. Nejvyšší soud uvedl, že „neodpovídající vyjadřování sdělovacích prostředků k probíhajícímu trestnímu stíhání může mít podle ESLP i negativní dopad do práva na spravedlivý proces“. Nejvyšší soud na podkladě judikatury ESLP zdůraznil, že novináři na to musejí pamatovat, když píší články o probíhajících soudních řízeních, neboť mimo hranice přípustného komentáře se mohou ocitnout výroky, u kterých by hrozilo, že - ať už úmyslně či nikoliv - sníží šance dotyčné osoby, že se bude těšit spravedlivému procesu, nebo podryje důvěru veřejnosti v roli, kterou soudy zastávají při výkonu trestní spravedlnosti“ (rozsudek senátu první sekce ESLP ze dne 5. 12. 2002, ve věci Craxi proti Itálii, stížnost č. 34896/97, § 101). Zároveň však nesmí dojít k omezení práva na svobodu projevu.

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatelka je bulharskou státní příslušnicí, která byla v letech 2005 až 2009 ministryní práce a sociálních věcí, v roce 2009 byla zvolena do Parlamentu, v němž předsedala parlamentní komisi pro práci a sociální věci. V rámci trestního řízení vedeného pro zneužití pravomoci a zpronevěry veřejných prostředků týkajícího se veřejné zakázky na rekonstrukci budovy užívané krajskou pobočkou Ministerstva práce a sociálních věcí požádal státní zástupce o zbavení imunity stěžovatelky, které by umožnilo její trestní stíhání. V této žádosti státní zástupce detailně popsal vývoj trestního vyšetřování a zjištěný skutkový stav týkající se přidělení předmětné veřejné zakázky včetně pochybení, kterých se měla dopustit stěžovatelka. Sama stěžovatelka se svým vydáním k trestnímu stíhání souhlasila. Uvedené události byly mediálně sledovány. Na tiskové konferenci k tomuto tématu popsala mluvčí státního zastupitelství situaci tak, že je „téměř jisté“, že stěžovatelka zneužila veřejné prostředky a že „v této fázi vyšetřování byl vztah mezi stěžovatelkou a spolupachatelem [V. D.] jednoznačně prokázán, což svědčí o záměru Maslarové zneužít veřejné prostředky“. O způsobu zneužití uvedla, že „tytéž práce provedené na témže staveništi byly placeny dvakrát“. Předmětné výroky byly reprízovány několika médii, záležitosti se věnovala také reportáž národního rádia. V deníku Politika vyšel rozhovor s poslancem Národního shromáždění, panem P. N., který byl místopředsdou ad hoc parlamentní komise pověřené vyšetřováním výdajů předchozí vlády. P. N. v rozhovoru uvedl, že „obdrželi velmi závažnou zprávu od Ministerstva práce a sociálních věcí a

od Účetního dvora“, že „konstatovali pochybení bývalé ministryně Emilie Maslarové“ a že „lze uzavřít, že se jedná o typický příklad korupce a porušení zákona o veřejných zakázkách vysokým představitelem výkonné moci“. Stěžovatelka byla obžalována ze zpronevěry veřejných prostředků použitých ve prospěch stěžovatelky a dvou spolupachatelů v celkové výši 11 038 405,55 bulharských lev, tj. 5 643 847,13 eur. Trestní řízení vůči ní (k 23. 3. 2018) stále probíhalo.

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

PŘÁVO A RELEVANTNÍ VNITROSTÁTNÍ PRAXE

16. V bulharském právu je klíčovým zákonem v oblasti závazkového práva, jež je součástí soukromého práva, zákon z roku 1951 o závazcích a smlouvách. Články 45 až 54 tohoto zákona upravují hlavní předpoklady a podmínky občanskoprávní odpovědnosti za škodu. Článek 45 uvedeného zákona zní:

„Každý je povinen nahradit škodu, kterou druhému úmyslně způsobil. Ve všech případech občanskoprávních deliktů se má za to, že byla škoda způsobena úmyslně, neprokáže-li se opak.“

17. Na základě čl. 123 nařízení národního parlamentu ve znění účinném v rozhodné době bylo zahájení trestního stíhání vůči poslanci možné jen za souhlasu Parlamentu (odst. 1) nebo po obdržení souhlasu dotčeného poslance (odst. 2). Žádost o souhlas musí být podána státním zástupcem, musí být odůvodněná, zakládat se na dostatečném množství údajů svědčících o závěru, že poslanec spáchal trestný čin, a za tímto účelem k ní musí být přiloženy relevantní dokumenty (odst. 3).

18. Relevantní právo a vnitrostátní praxe týkající se zákona o odpovědnosti státu za škodu, trestní a občanskoprávní odpovědnost soudců a členů vlády, jakož i pomluvy, jsou shrnuty v rozsudku Gutsanovi proti Bulharsku č. 34529/10, body 67-74, CEDH 2013 (výňatky).

19. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 Odst. 2 ÚMLUVY

20. Stěžovatelka namítá, že státní zástupce, mluvčí státního zástupce, premiér a poslanec P. N. porušili její právo na presumpci nevin. Odkazuje na čl. 6 odst. 2 Úmluvy, který zní:

„Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.“

1. K přijatelnosti

2. Tvrzení stran

3. a) Vláda

4. Vláda namítá nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků. Zprvce uvádí, že stěžovatelka má možnost se proti obviněním bránit v rámci trestního řízení vedeného vůči ní. Zadruhé mohla podat žalobu na náhradu škody na základě čl. 45 zákona o závazcích a smlouvách na základě občanskoprávní odpovědnosti osob, které podle ní porušily její právo na presumpci nevin. Zatřetí uvádí, že se stěžovatelka mohla před bulharskými soudy přímo dovolat ustanovení čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie nebo čl. 6 odst. 1 Úmluvy, která zakotvují presumpci nevin.

5. K doložení svého názoru, podle něhož je žaloba na základě čl. 45 zákona o závazcích a smlouvách dostupným a účinným opravným prostředkem, cituje vláda sedm rozsudků vydaných různými soudy prvního stupně mezi lety 2011 a 2017, v nichž soudy přiznaly odškodnění za hanlivé či urážlivé výroky vyslovené jednotlivci vůči jiným jednotlivcům či státním zaměstnancům.

6. Na podporu názoru týkajícího se přímé aplikovatelnosti Listiny základních práv Evropské unie a Úmluvy před bulharskými soudy cituje vláda rozsudek, který byl vynesena ve správní věci v roce 2011 soudem prvního stupně, a proti němuž bylo přípustné odvolání, a procesní

rozhodnutí vydané v roce 2013 soudem druhého stupně, kterým bylo zrušeno rozhodnutí soudu prvního stupně týkající se odškodnění, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

7. b) Stěžovatelka
8. Stěžovatelka zaprvé uvádí, že žaloba na náhradu škody na základě čl. 45 zákona o závazcích a smlouvách není v jejím případě dostatečně účinná: procentuální poplatky za podání žaloby vybírané v těchto případech činí uvedenou možnost iluzorní; předmětná žaloba umožňuje žalovat toliko na základě odpovědnosti osob za urážlivé výroky a neústí v uznání porušení presumpce nevin; získání odškodnění na základě této vnitrostátní judikatury je vázáno jedině na definitivní osvobození a není tak dostupné v průběhu trestního řízení vedeného vůči ní; na dotčené osoby se vztahuje imunita bránící soudnímu řízení; žádný z rozsudků předložených vládou (bod 21 výše) se netýká situace podobné její - jde o rozsudky týkající se občanskoprávní odpovědnosti osob v případech urážlivých výroků vyslovených mimo rámec trestního řízení nebo po předchozím trestním odsouzení těchto osob v důsledku stížnosti pomlouvaných osob, a nakonec neexistuje žádná informace o tom, zda nabyly rozsudky citované vládou právní moci.
9. Stěžovatelka rovněž uvádí, že podle čl. 51 Listiny základních práv Evropské unie jsou ustanovení této Listiny určena orgánům, institucím a jiným subjektům Unie, a dále členským státům, výhradně pokud uplatňují právo Unie. Následkem toho jsou tato ustanovení v jejím případě neaplikovatelná a žaloba na nich založená nepředstavuje účinný vnitrostátní opravný prostředek.
10. Posouzení soudu
11. Soud úvodem připomíná, že zásady týkající se respektování čl. 6 odst. 2 Úmluvy vyplývající z judikatury jsou shrnuty v rozsudcích Allen proti Spojenému království [GC] (č. 25424/09, body 92 a 93, CEDH 2013), Gutsanovi (výše citovaný, body 191-193) a Slavov a další proti Bulharsku (č. 58500/10, body 116-118, 10. 11. 2015).
12. Soud uvádí, že stěžovatelka, pokud jde o čl. 6 odst. 2 Úmluvy, brojí proti žádosti státního zástupce podané dne 5. 11. 2019 Parlamentu, výrokům mluvčí státního zastupitelství učiněným na tiskové konferenci dne 6. 11. 2019, výrokům přisuzovaným premiérovi v novinovém článku ze dne 24. 2. 2010 a výrokům poslance P. N. zveřejněným dne 26. 3. 2010. Nejprve je třeba se vyjádřit k přípustnosti námitek vůči žádosti státního zástupce a výrokům přisuzovaným premiérovi, poté k přípustnosti námitek týkajících se prohlášení mluvčí státního zastupitelství a poslance P. N.
13. a) K přípustnosti námitek týkajících se žádosti státního zástupce a výrokům přisuzovaným premiérovi
14. Soud má za to, že se není třeba vyjadřovat k výtce vlády o nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků v případě těchto dvou námitek, neboť tyto jsou zjevně neopodstatněné, jak je dále rozvedeno.
15. Soud poukazuje na to, že žádost státního zástupce ze dne 5. 11. 2009 měla za cíl zbavení imunity stěžovatelky rozhodnutím Parlamentu tak, aby bylo možné zahájit vůči ní trestní stíhání (body 8 a 17 výše). Tato žádost byla zaslána Národnímu shromáždění oficiální cestou a nikoli veřejnosti prostřednictvím médií.
16. Soud uvádí, že podle ustanovení vnitrostátní legislativy musí být žádost odůvodněna a musí poslancům umožnit, aby si učinili závěr o tom, zda existuje dostatečné množství souladných a konkrétních údajů k podezření stěžovatelky ze spáchání trestného činu (bod 17 výše). Soud má za to, že dotčená žádost byla vyhotovena způsobem, kterým prezentoval všechny nezbytné informace k přijetí rozhodnutí ze strany členů Parlamentu zbavit či nezbavit stěžovatelku imunity: obsahovala část popisující vývoj trestního vyšetřování a skutkové okolnosti vyšetřování, část obsahující konstatování o porušení vnitrostátní legislativy týkající se veřejných zakázek, část věnovanou zavinění trestného činu vytýkaného stěžovatelce a část věnovanou trestní kvalifikaci vytýkaných jednání (bod 8 výše).
17. Ačkoli některé výrazy užití v uvedené žádosti mohly být mimo kontext mylně vykládány, má Soud za to, že vzhledem ke všem okolnostem konkrétního případu refletovala žádost státního

zástupce stav podezření vůči stěžovatelce a neporušila její presumpci nevinu.

18. Soud poznamenává, že stěžovatelka rovněž brojí proti výročkům premiéra zveřejněným dne 24. 2. 2010 (bod 13 výše). V tomto ohledu soud uvádí, že stěžovatelka odkazuje na článek zveřejněný uvedeného data v deníku 24 hodin věnovaný trestnímu vyšetřování vůči ní. Je třeba konstatovat, že prohlášení, proti němuž stěžovatelka brojí a jenž se objevuje ke konci dotčeného článku, bylo upraveno formou nepřímé řeči a reflektuje tak výklad autora článku týkajícího se výroků přisuzovaných premiérovi. Soud proto nepovažuje za prokázané, že by výroky takto přisuzované autorem článku premiérovi jím byly skutečně proneseny.
19. Vzhledem k výše uvedenému má Soud tyto dvě námitky za zjevně neopodstatněné, proto musí být na základě čl. 35 odst. 3 písm. a) a odst. 4 Úmluvy zamítnuty.
20. b) K přípustnosti námitek týkajících se prohlášení mluvčí státního zastupitelství S. K. a poslance P. N.
21. Soud poznamenává, že vláda odkazuje na několik prostředků, které mohla stěžovatelka využít: bránit svou nevinu v rámci trestního řízení; podat žalobu na náhradu škody podle čl. 45 zákona o závazcích a smlouvách; podat žalobu založenou přímo na ustanoveních Listiny základních práv Evropské unie nebo čl. 6 odst. 2 Úmluvy. Soud konstatuje, že na rozdíl od jiných podobných případů proti Bulharsku (viz například Petrov a Ivanova proti Bulharsku, č. 45773/10, bod 38, 31. 3. 2016 a Popovi proti Bulharsku, č. 39651/11, bod 78, 9. 6. 2016) neodkazuje vláda na možnost podání žaloby na základě zákona o odpovědnosti státu a obcí za škodu.
22. Soud připomíná, že vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků obecně posuzuje k datu podání stížnosti před Soudem [Baumann proti Francii, č. 33592/96, bod 47, CEDH 2001-V (výňatky)] a že náleží vládě, která se nevyčerpání těchto prostředků dovolává, aby jej přesvědčila o tom, že opravný prostředek, který cituje, byl jak po stránce teoretické, tak praktické, v době rozhodné z hlediska skutkových okolností účinný a dostupný (Akdivar a další proti Turecku, 16. 9. 1996, bod 68, Sbírka rozsudků a rozhodnutí 1996-IV).
23. V projednávané věci Soud poukazuje na to, že vláda zaprvé odkázala na sedm rozsudků soudů prvních stupňů týkajících se použití čl. 45 zákona o závazcích a smlouvách. Je nutné konstatovat, že tyto rozsudky byly vydány po událostech, vůči nimž stěžovatelka brojí (body 11, 14 a 21 výše), jedná se o případy, které se od projednávaného odlišují, neboť urážlivé či hanlivé výroky byly vyslovené jednotlivci vůči jiným jednotlivcům či státním zaměstnancům, nikoli zástupci státního zastupitelství či politickým představitelům, a nebylo upřesněno, zda tyto rozsudky nabyly právní moci (bod 21).
24. Soud dále uvádí, že vláda na podporu svého názoru, podle něhož je žaloba založená přímo na Listině základních práv Evropské unie nebo Úmluvě účinným a dostupným prostředkem, citovala dvě soudní rozhodnutí. Je však třeba konstatovat, že se jedná o rozsudek soudu prvního stupně, který nebyl konečným rozhodnutím, a že se jedná o rušící rozhodnutí, jehož následkem bylo vrácení věci o náhradě škody soudu prvního stupně. Nadto byla tato dvě soudní rozhodnutí vydána v roce 2011 a 2013, tj. po událostech, vůči nimž brojí stěžovatelka, a poté, kdy podala svou stížnost (body 11, 14 a 22 výše).
25. Pokud jde o argument vlády, podle něhož mohla stěžovatelka dokázat svou nevinu v rámci trestního řízení, Soud připomíná, že tuto námitku nepřijatelnosti již přezkoumal a zamítl v rámci jiného podobného řízení proti Bulharsku. Ve svém rozsudku Gutsanovi (výše citovaný, bod 176) tuto námitku zamítl s odůvodněním, že všechny vnitrostátní účinné prostředky, které mají za cíl napravit tvrzené porušení presumpce nevinu, k němuž mělo dojít v probíhajícím trestním řízení, musí být jednotlivcům bezprostředně přístupné a nelze je vázat na výsledek tohoto řízení. Soud má za to, že stejné důvody lze aplikovat i na projednávanou věc.
26. Tyto úvahy stačí Soudu k závěru o tom, že vláda neprokázala, že by jí citované vnitrostátní prostředky byly účinnými a dostupnými. Je tedy třeba tuto námitku o nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků zamítnout.
27. Jelikož tyto dvě námitky založené na čl. 6 odst. 2 Úmluvy nejsou zjevně neopodstatněné ve

smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy a že jim nebrání jiný důvod nepřijatelnosti, prohlásil je Soud za přijatelné.

28. K věci samé

29. Stěžovatelka tvrdí, že výroky mluvčí státního zastupitelství S. K. a poslance P. N. porušily zásadu presumpce nevinny. Poukazuje na to, že mluvčí pronesla sporné výroky na tiskové konferenci speciálně věnované trestnímu stíhání zahájenému proti ní a že použité výrazy navozovaly dojem, že se dopustila vytýkaných jednání. Uvádí dále, že výroky poslance P. N. byly rovněž kategorické a korespondovaly s dojmem, že je vinna, předtím, než se k obviněním, která proti ní byla vznesena, vyslovily soudy.

30. Vláda s námitkami stěžovatelky nesouhlasí. Má za to, že výroky mluvčí státního zastupitelství měly za cíl informovat širokou veřejnost o průběhu dotčeného trestního stíhání, které vyvolalo zájem médií. Pokud jde o výroky poslance P. N., jejich účelem bylo informování veřejnosti o práci parlamentní komise, jíž předsedal, tyto výroky nijak nezpochybnily presumpci nevinny stěžovatelky.

31. Soud konstatuje, že předmětné výroky mluvčí státního zastupitelství byly proneseny na tiskové konferenci speciálně věnované trestnímu stíhání vedenému proti stěžovatelce, konané následující den po podání žádosti státního zástupce o zbavení imunity stěžovatelky a tentýž den, kdy stěžovatelka souhlasila se svým trestním stíháním, tedy v okamžiku, kdy veřejnost měla zjevně výrazný zájem na této záležitosti (body 8–11 výše). Uvádí, že za těchto okolností a vzhledem k pozici mluvčí státního zastupitelství měla S. K. učinit nezbytná opatření tak, aby se vyhnula jakýmkoli nejasnostem, pokud jde o význam svých výroků s ohledem na vedení trestního stíhání.

32. Soud má za to, že pronesené výroky přesáhly rámec pouhého sdělení informací. Podle názoru Soudu jednoznačně uváděly, že stěžovatelka stála za zneužitím veřejných prostředků spočívajících v přidělení veřejných zakázek společnosti jednomu ze svých přátel.

33. Soud dále uvádí, že P. N., jehož výroky jsou rovněž stěžovatelkou napadeny, byl členem Národního shromáždění a místopředsdou parlamentní komise pověřené ad hoc vyšetřováním výdajů předchozí vlády (bod 14 výše), jejíž ministryní práce a sociálních věcí byla stěžovatelka (bod 5 výše). Poznává, že v rozhovoru zveřejněném dne 26. 3. 2010 věnovaném práci ad hoc komise odkazoval P. N. na probíhající trestní řízení vedené vůči stěžovatelce, přičemž zmínil jméno a postavení ministryně a v příkladu posoudil tyto skutečnosti jako obzvláště porušující právní předpisy týkající se veřejných zakázek a korupce (bod 14 výše). Soud uznal, že P. N. poskytl sporný rozhovor jakožto místopředsda výše zmíněné komise a že se, jak to tvrdí vláda, snažil o objasnění úkolu své komise a zdůraznění veřejných zakázek, u nichž tato komise shledala vážné nesrovnalosti.

34. Soud nicméně považuje výroky P. N., že jdou nad rámec pouhého sdělení informací, neboť je lze širokou veřejností vykládat jako kategorické potvrzení vysokého představitele státu o vině stěžovatelky, spočívající ve zneužití veřejných prostředků.

35. Tyto skutečnosti postačují Soudu k závěru o tom, že výroky mluvčí státního zastupitelství S. K. a poslance P. N. zasáhly do presumpce nevinny stěžovatelky. Z tohoto důvodu tak došlo k porušení čl. 6 odst. 2 Úmluvy.

36. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 13 ÚMLUVY

37. Stěžovatelka namítá, že nedisponovala účinnými vnitrostátními opravnými prostředky k nápravě tvrzeného porušení svého práva zaručeného čl. 6 odst. 2 Úmluvy. Poukazuje na čl. 13 Úmluvy, který zní:

„Každý, jehož práva a svobody přiznané touto Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné opravné prostředky před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností.“

48. Uvádějící v podstatě tytéž důvody jako ty vztahující se k přípustnosti námitek založených na čl.

6 odst. 2 Úmluvy (body 20–22 výše), má vláda za to, že stěžovatelka měla k dispozici dostatečně účinné opravné prostředky k tomu, aby se domohla svého práva na respektování presumpce nevinu.

49. K přijatelnosti

50. Soud připomíná, že námitky stěžovatelky založené na čl. 6 odst. 2 Úmluvy týkající se žádosti státního zástupce a výroků premiéra zamítl pro zjevnou neopodstatněnost (body 27–32 výše). Z toho plyne, že námitka založená na čl. 13 Úmluvy spojená s těmito dvěma námitkami je rovněž zjevně neopodstatněná a musí tak být v souladu s čl. 35 odst. 3 písm. a) a odst. 4 Úmluvy zamítnuta.

51. Vzhledem k tomu, že námitka formulovaná stěžovatelkou v souvislosti s čl. 13 Úmluvy ve spojení s čl. 6 odst. 2 týkající se výroků mluvčí státního zastupitelství S. K. a poslance P. N. není zjevně neopodstatněná ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy a že jí nebrání jiný důvod nepřijatelnosti, prohlásil ji Soud za přijatelnou.

52. K věci samé

53. Soud uvádí, že argumenty vlády týkající se čl. 13 Úmluvy jsou v podstatě tytéž, které již uvedla v rámci přijatelnosti námitek založených na čl. 6 odst. 2 (body 20–22 výše a bod 48 výše). Soud připomíná, že při přezkumu přijatelnosti námitek týkajících se čl. 6 odst. 2 Úmluvy konstatoval, že žádný z vládou navrhaných prostředků nepředstavuje dostatečně účinný vnitrostátní opravný prostředek v projednávané věci (body 33–38 výše).

54. Soud má za to, že tytéž důvody se uplatní v rámci přezkumu námitky vznesené k čl. 13 Úmluvy ve spojení s čl. 6 odst. 2. Uzavírá, že se vládě nepodařilo zpochybnit námitku stěžovatelky, podle níž nedisponovala žádným vnitrostátním opravným prostředkem, který by jí umožnil domoci se svého práva na respektování presumpce nevinu.

55. Došlo tak k porušení čl. 13 ve spojení s čl. 6 odst. 2 Úmluvy.

III. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

54. Podle čl. 41 Úmluvy:

„Jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přiznává Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

1. Škoda

2. Stěžovatelka se domáhá částky 20 000 eur z titulu nemajetkové újmy, kterou měla utrpět.

3. Vláda s tímto nárokem nesouhlasí a požadovanou částku považuje za přehnanou. Má za to, že konstatování porušení článků Úmluvy představuje v projednávaném případě dostatečné zadostiučinění.

4. Soud uvádí, že stěžovatelka utrpěla určitou nemajetkovou újmu na základě konstatovaných porušení jejích práv zaručených čl. 6 odst. 2 a čl. 13 Úmluvy. Má proto za to, že je namístě přiznat jí z tohoto titulu částku 5 000 eur.

(...)

VÝROK

Z těchto důvodů Soud jednomyslně

1. Prohlašuje stížnost za přijatelnou, pokud jde o námitky týkající se čl. 6 odst. 2 a čl. 13 Úmluvy ve vztahu k výroků mluvčí státního zastupitelství a poslance P. N. ve zbylém rozsahu za nepřijatelnou;

2. Prohlašuje, že došlo k porušení čl. 6 odst. 2 Úmluvy;

3. Prohlašuje, že došlo k porušení čl. 13 Úmluvy;
4. Rozhoduje, že žalovaný stát má stěžovatelce zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy se rozsudek stane konečným v souladu s čl. 44 odst. 2 Úmluvy, následující částky:
5. i) 5 000 eur (pět tisíc eur) a případnou částku daně, kterou může být stěžovatel povinen zaplatit, za nemajetkovou újmu;
6. ii) 3 000 eur (...) za náklady řízení;
7. Zamítá ve zbylém rozsahu žádost o zaplacení spravedlivého zadostiučinění.

(Zpracovali Mgr. Aleš Pavel a JUDr. Zuzana Brzobohatá)